

Izhaja razen ponedeljka in dneva po
prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravljanje: KRŠKO.

Naslov za dopise: »Naprej«, Krško.
Ček rač. št. 11.959.

NAPREJ

Stane mesečno 20 Din, začasno 10 D.
za inozemstvo 30 Din, začasno 15 D.
(dokler ne začne zopet redno izhajati.)
Oglaš: prostor 1x87 mm 1 Din.
Mali oglaš: vsaka beseda 50 p, najmanj 5D.
Dopise frankirajte in podpisujte,
sicer se ne priobčijo. Rokopisi se
ne vračajo.
Reklamacije za list so pošt. proste.

Glasilo Socialistične stranke Jugoslavije.

Letnik VI., šte. 3.
Četrtna številka »Napreja«
Izhaja kot tednik:

LJUDSKI GLAS

Glasilo Kmetko-delavske zveze
Stane letno 60 Din, — mesečno 5 Din.

Gospodje na gugalnici.

Ljubljanski občinski konsorcij, ki je izdajal svoje politične delnice pod imenom „Zveze delovnega ljudstva“, so stvorili ljudje, ki imajo rdečo kri pod kožo, čeprav presneto plave nazore. Pri ljudeh z rdečo krvjo, če so že skupaj pri špekulacijah, je lahko mogoče, da se iz špekulativnih razlogov vsak hip razdružijo, istotako pa ni nič nenavadnega, če se znajdejo prej ali slej zopet za zeleno mizo. Špekulacija (pa naj bo finančna, karierna, megalomanska ali katerakoli druga) je pač takšna čudna reč, da more svoje pristaše prav tako narazen goniti, kakor jih spet veže. Nič ne mislite, da je n. pr. to kaj končnoveljavnega, če sta si danes „Slavenska banka“ po svojih mladinskih priganjatih in „Jadranska banka“ potom svojega „naprednega bloka“ v laseh. Danes zahteva zločesta zvezda tako, da se obe banki med seboj tepeta za kapital, kliente in prvenstvo, jutri pride ugodni trenutek, ko bosta v sveti slogi svoje kliente odirali kakor da bi bili ena sama banka. Napredna enotna fronta svobodomiselnih elementov bo potem izvršeno dejstvo, „Jutro“, „Slovenski narod“ in „Narodni dnevnik“ se bodo potem med seboj prav tako ravnodušno obkladali z izbranimi komplimenti, kakor se danes obkladajo z najmanj delikatnimi psovskami žurnalističnega žargona. Treba je samo, da pokaže dr. Ravnihar nekaj dobre volje, da dá čim več za svoj Reiserjev mandat in da se Žerjav zadovolji s čim manjšo postavko — pa bo zedinjenje tu.

To je bil dolg uvod za to, kar hočemo povedati, toda za razumevanje moderne voditeljske psihologije potreben. Evo, pred kratkim je dr. Lemež pod pretezo, da zapostavljajo klerikalci težnje komunističnega delavstva, ljubljanski obč. koaliciji odpovedal sodelovanje. To je bil dober korak, ker pod dotedanjim režimom v največji slovenski občini delavstvo res ni imelo nič koristi in je bilo treba napeti druge strune, da se uveljavijo pravice tega delavstva. Bil je predvsem komunistična „masa“ na deželi, ki je ljubljanske obč. očete prisilila do opozicijskega nastopa.

Toda sedaj so se uloge zamenjale. Dočim je imelo delavstvo nekaj upanja, da bo sedaj lažje doseglo izpolnitev tistega volilnega programa, na katerem se je ustanovila „Zveza delovnega ljudstva“, so pa Lemeži prišli v tak položaj, da jim politika nič več nesla ni. Prej so imeli n. pr. vsaj občinski avtomobil vedno na razpolago, sedaj so bili navezani na podplate svojih čevljev. In to ni prijetno, zlasti še, če pomislimo, da so prej še vse drugačne prijetnosti držale koalicijo skup, o čemer bomo zvedeli natančneje šele v prihodnosti, ko nam ne bo nihče več branil vpogleda v zakulisno delovanje sedanjih delavskih bogov. Neumni so tisti komunisti, ki menijo, da so njihovi nekontrolirani voditelji kaj manj rdeči pod kožo, nego so vsi drugi voditelji, ki imajo patent na nekontrolirano vodstvo in „razumevanje teženj“ svojih „neukih“ pristašev, namesto, da bi bil ta patent v rokah organizacije vseh teh pristašev. Baš smo v zadnjem „Napreju“ poročali o tem, kako sta dva znana komunistična voditelja, Milkič in Sima Marković, za hrbtno komunističnega delavstva poverljajala milijone za „revolucijo“ namenjenega sovjetskega denarja. Kdor je pameten, naj si le prečita dotično poročilo in naj pomisli, če imajo slovenski komunisti v nekontroliranem delovanju svojih voditeljev kaj več jamstva za to, da so ti voditelji boljši nego Milkič in Marković.

Razbitje enotne „Zveze delovnega ljudstva“ pa je škodovalo že marsikaterim drugim prvaku. Tu o Periču niti govoriti ne maramo, ki mu je grozilo, da se mu županski stolec podre. Možakar daje vsak dan nove dokaze, da je pripravljen za obdržanje tega stolca prodati svoja načela magari hudiču in kaj šele Korunovemu „socializmu“ — polemikam ni nič čudnega, če je skrivaj poskušal zopet pridobiti si odfrčane simpatije Lemeževe garde.

Toda tukaj so tudi klerikalci. Njim se je s pomočjo Peričevega in Lemež. Žorgovega „razredne-

ga“ kompromisarstva ob zadnjih obč. volitvah ne pričakovano posrečilo, da jim je padla Ljubljana kot zrelo jabolko v naročje. Dobro so znali izkoristiti ta uspeh za svoje strankarske namere. Imamo priče za to: Mestna mlekarica, ki so jo kapitalizirali v svojo Gospodarsko zvezo; ženski licej, ki so ga ubili zato, ker niso imeli izgledov, da ga počrtnijo pod vlado farovža in samostana; Mestna hranilnica, ki daje danes ogromne dobičke klerikalnim bančnim podjetjem; neizvršitev načrta za zgradbo stanovanj, pri čemer bi progresivni stanovanjski davek posegel tudi v žepe katoliških kapitalistov itd. itd. Kaj bi omenjali to, kako so se klerikalni občinski odborniki vozili z mestnim avtomobilom na ljubavne sestanke v ljubljansko okolico in kako se je pri tem avtomobil, last vsega ljubljanskega prebivalstva, polomil! Kaj bi omenjali lenobo v delovanju večinske koalicije, ki je šla tako daleč, da nima Ljubljana še vedno ne rednega proračuna za letošnje poslovno leto! Takih kričočih primerov je še mnogo, zelo mnogo, dovolj, da ne bo na ljubljanskem magistratu nikoli več sedela nohena črna „rdeča“ večina, ko se ta z novimi volitvami pokoplje.

Ali je potem čudno, da si skušajo sedanjí uničevalci ljubljanskega blagostanja na vse načine vsaj še nekaj časa obdržati vladno moč? Neroden slučaj — in to je bil diktat podeželnega komunističnega delavstva — je hotel, da so se razdružili in si s tem na smrt ogrozili pozicijo. Skupni špekulativni interesi jih gonijo spet v enotno fronto. Vršila so se tajna pogajanja, v ponedeljek je imel Lemež v Mestnem domu slabo obiskan shod in na tem shodu so komunistični občinski odborniki tako nastopili, da je bil viden uspeh tistih pogajanj: komunistične opozicije v Ljubljani ni več. Odslej bodo Lemeži in Žorge zopet podpirali klerikalstvo in Peričevo socialpatriotstvo, ki so ju še včeraj obmetavali z odpadki slovenskega politično-bojnega jezika, in po katerih so bili še včeraj sami na istak način napadani. Ni treba misliti, da se bodo možakarji tudi formalno zopet priključili k „Zvezi“. Tako neumni menda niso, da bi na tako očiten način omalovaževali nekompromisarske zahteve svojega delavstva. O ne, gospodje bodo uganjali še večjo demagogijo nego doslej, ostali bodo v „opoziciji“, v resnici pa bodo pomagali da prodre vsak predlog, ki ga bodo črni iztuhtali, da še bolj oropajo Ljubljano. Gospodom komunistom se taka demagogija izplača: v proračun bodo sprejete velike vsote v korist „komunističnih somišljenikov“. Katerih? Morda v korist tistega komunističnega delavstva, ki so ga dozdaj skupaj oropavali kakor najhujši kapitalisti in nič zanj storili, da bi bilo njegovo življenje bolj človeku podobno nego psu?

Tako je sama korupcija, kamor pogledaš. Stranke pa, ki se imenujejo „delavske“, pri tej korupciji najbolj sodelujejo. To je žalostno. Ampak ne more biti drugače, dokler bodo voditelji namesto demokratskih delavskih organizacij sami „razumeli“ in „vodili“. Teh je dosti, resničnega delavskega razumevanja in odločevanja pa skoro nič v primeri s številom izkoriščenega proletariata. Ker če bi ga ne bilo tako malo, bi Lemeži že zdavnaj prenehali guncati se enkrat tja enkrat sem, enkrat v konsorcije, enkrat iz konsorcijske ven. Delavska enotna organizacija bi šla svojo pot k napredku, buržoazija in njeni koncerni pa svojo — k vragu.

Razno.

KAKO LOVE DENAR IN DUŠE.

V Ribnici na Pohorju je neki sodrug po svoji ženi poslal 22 Din za naročnino „Ljudskega glasu“. Žena je pa po neprevidnosti vzela napačno položnico in tako je prišel denar v neprave roke, namreč stranki g. dr. Koruna. Ko je sodrug to opazil, je takoj pisal na tajništvo v Celje in prosil naj se denar pošlje na „Naprej“ v Krško, kamor je namenjen. To tajništvo je pa, namesto da vrne pomotoma prejeto denar, pisalo 5. tm., da je pismo in denar prejelo, da pa denarja še ni poslalo, kamor je name-

njen, ampak ga šele bo, „če to zahtevate“. Prošnja jim ni dovolj, zahtevati je treba. Da pa sodrug ne bi zahteval, zato so mu poslali gospodje iz tajništva v Korenovi pekarni s podpisom g. R. Čebularja dolg dopis [2 veliki strani, gosto s strojem popisani] v katerem hvalijo svojo stranko in grajajo našo prav tako kakor kak žid, kadar hoče prodati pokvarjeno blago. Posebno hvalijo „Socialista“ in pravijo, da začne v kratkem izhajati po dvakrat na teden. Poslali so mu ga tudi in h koncu pravijo:

„Če Vam ta list ugaja, nam sporočite ter si ga naročite pri nas ter lahko obenem tudi pri nas odpoveste „Ljudski glas“, da bomo Bernotu mi sami sporočili, da ste ga odpovedali. Torej prosimo, da ta dopis dobro prečitate, še bolj pa „Socialista“, ter nam potem sporočite, kako ste se odločili. Siliti ne maramo in tudi ne bomo nikoli nobenega. Pokr. tajništvo SSJ [SPJ] v Celju, Gosposka ul. 3. R. Čebular.“

Svoj list vsiljujejo kakor židje, odpoved nasprotnega lista hočejo kar sami poskrbeti, kakor židje, s tujim denarjem gospodarijo, kakor židje in ga niti na prošnjo ne marajo oddati, ampak upajo še vedno na svojo jezično moč! Kakor židovski agent, ki ga pri vratih ven vržeš, pa pride pri oknu nazaj in pravi da svoje robe ne vsiljuje in da je ne bo vsiljeval nikomur... Stvarnega pa v dopisu ne znajo prav nič povedati, samo to očitajo, da „Ljudski glas“ oziroma „Naprej“ ne brani nagradarjev v bolniški blagajni, pač pa da napadata „sodruge, ki so že dolga leta delali in osiveli v soc. stranki“. Kdo je neki to? A. Kristan še ni osivel, Korun tudi ne, Koren tudi ne, Kocmur in Golouh tudi ne — samo Čohal je siv izmed vseh starinov, ki mislijo da je socializem zato tu, da ga prodajajo enkrat liberalcem, drugič klerikalcem, tretjič radikalcem, kakor pač nese. Iz Čebularjevega pisma se vidi, da bo treba tem ljudem ponovno natrobiti, da je zraven osivelih sodrugov osivela tudi tista stara praksa, tako da spada le še med staro ropotijo. Tako končava naš zaupnik svoje poročilo in zdi se nam, da ni treba dostaviti ničesar, samo — piko.

Korenova organizacija v Celju si je ob priliki puča pridržala prispevke od članov, ki so jih vplačali deloma do konca leta, deloma pa vsaj za avgust, september itd. Prilastila si je tudi vse imetje krajevne organizacije SSJ v Celju.

Naša krajevena organizacija v Celju, katere predsednik je s. Štefan Lah, je zahtevala potom dopisa za vse take člane prispevke nazaj. Sedaj je pa dobil s. Lah dopis od g. Korena, v katerem ga izziva kot predsednika „Bernotove sekte“ in pravi, da morajo priti vsi tisti člani, ki zahtevajo prispevke nazaj, od 13. do 21. januarja med 8. in 12. ter med 14. in 17. uro osebno ponje. To je zopet nov dokaz, da gg. okrog Korena ne marajo delati z organizacijami, ampak le s posamezniki. Nudijo nam tiste ure, ob katerih delavci nimajo časa, da bi dobili prispevke nazaj. Gospodje okrog Korenove pekarnice, pardon pokrajinskega tajništva SPJ, niso tu vpoštevali delavskih razmer, ki jih vedno „zastopajo“ na shodih. Oni vedo dobro, da delavci ob navedenem času nimajo časa. V svojem dopisu so se zopet izkazali kot individualisti. Gospod Koren ima svoj kruh in zemljo ob vsakem času na razpolago, če greš kupovat, če pa iščeš svoje prispevke nazaj, so pa birokratični. Značilno je to, da ima pokrajinsko tajništvo SPJ v Korenovi pekarni le 7 urni delavnik, a prodajalka in kuharica pa po 12 in več ur na dan. Da, da, politiko gospodje višje cenijo kakor pa delavne sile. [Op. ur. Zgubili smo Blasnikovo in Ljudsko tiskarno, zgubili smo marsikaj v Konsumnem društvu in tudi drugod, pa nas ni bilo konec, prenesli bomo tudi zgubo teh prispevkov. Kakor tam, tako tudi tukaj ni krivda samo v tistih, ki ne znajo razločevati med mojim in tvojim, ampak tudi tistih, ki preveč verujejo v besede in premalo kontrolirajo dejanja. Kdor je bil zadovoljen, ko je g. Koren tako lepo govoril o spoštovanju in izvrševanju pravilnika, ni pa pazil, če g. Koren tudi res izvršuje pravilnik, ta je kolikor toliko sokriv, saj socialist nikakor ne sme kar slepo verjeti. Dobra

šola je to za nas, da bomo odslej bolj pazili na dejanja, pa manj na lepe besede in obljube, in da bo odslej naš samo tisti, ki bo izvrševal pravilnik, ne pa tisti, ki se bo lepega delal. Da nas ta šola nauči tega spoznanja, pa ne bo samo zato dobro, ker bomo odslej svoje prispevke znali braniti, ampak še veliko bolj zato, ker je to edina pot do organizatoričnega združenja vsega delavnega ljudstva. Konec predsednikov, ki so imeli vse v rokah, pomeni začetek organizacij, pri katerih bodo odločevali člani. Konec individualizma pomeni začetek socializma. — Nam se zdi, da sploh ni treba nikomur hoditi po tiste prispevke. Tako bodo še pekli g. Korena, da jih bo še rad oddal! Mi mu bomo že še podkurili njegovo „revolucionarnost“, ki jo kaže samo v razdiranju soc. organizacij, ki pa takoj izpuhti, kadar gre za peko kruha v militaristične svrhe. Le počasi, pa sigurno! Članske pravice pa ostanajo itak vsem zagotovljene, ki so podpisali izjavo, da zahtevajo prispevke nazaj.]

Celjski kvartopirci, šahisti in biljardisti se pozivajo, da se od 13. I. do 21. I. med 14. in 17. uro ne igra, ker sem zaposlen z uradnimi urami, v katerih bomo izplačevali Bernotovcem članske prispevke nazaj, ter obdelovali in pregovarjali vsakega posameznika, da menja svoje spoznanje. Ker je na to opozoritev mednarodno priznani predsednik pozabil, objavljam to jaz, mednarodno še ne priznani socialist.

Op. ur. Celjski hudomušnež se moti. Predsednik ni pozabil, ampak takega ukrepa ni bilo sploh treba, ker bo vse delo tistih uradnih ur vršil nekdo drugi. Zdi se nam, da tisti, ki je proti temu predsedniku 15. maja 1923 pisal v „Napreju“ takole: **Kvartanje.** Kaj stori kvartanje? Kreg in prepir med družino ter jok in stok radi pomanjkanja in bede. Čemu je tega treba? Proč s tistimi umazanimi papirji. Nadomesti jih rajši s svojim listom „Naprejem“ ali z dobro znanstveno knjigo in boš imel več užitka in zabave od nje. Tistim pa, kateri te nagovarjajo k igranju, razloži pomen socializma in potrebo po izobrazbi. Obsojevanja vreden pa je vsak sodrug kvartopirec, posebno še, če je funkcionar v stranki, kajti s tem daje slab zgled tistim, ki so mu dali zaupanje. Kaže namreč, da zna na brezmiseln način zapravljati dragoceni čas. Bodi apostol, agitator socialistične vere, ne pa igralec pri umazanih kartah v slabi družbi.

Nujno potrebujemo sledeče številke „Napreja“ iz 1. 1923: 21, 22, 25, 26, 27, 64, 70, 71, 72, 73, 75, 95, 118, 119, 166, 170, 173, 175, 184. Če imaš, pošli takoj — ne misli, da bodo drugi poslali! Drugi niso nič boljši ko ti. **Uprava „Napreja“.**

Celje. Javno predavanje se bo vršilo v četrtek dne 24. januarja 1924 ob pol 8. zvečer v gostilni pri Janžeku.

Predmet predavanja bo:

1. Ofenziva in koncentracija kapitalizma, referent s. Leskošek;
2. Narodno gospodarstvo in socialistične konsumne in produktivne zadrage, ref. s. Zv. Bernot.

V januarju popravljajo županstva volilne imenike. Kdor do konca januarja izpolni 21. leto, mora biti vpisan v imenik za volitve v nar. skupščino, če stanuje že vsaj 6 mesecev v občini, ter v imenik za občinske volitve, če stanuje v občini že vsaj 1 leto. Opozorite mladino, naj se začne pravočasno zavedati svojih političnih dolžnosti in pravic, da je ne bodo demagogi prodajali. Tudi ženski spol naj se briga, čeprav nima vol. pravice; drugače ne bo nikoli svoboden!

Narodnosocialni zaupniki so imeli v soboto zbor, na katerem so s posebno resolucijo odobrili sklep svojega načelstva, ki je poslal Deržiča in kompanjone buržoaziji okrog „Narodnega dnevnika“ stafažo delat. Vsem članom NSS priporoča zaupniški zbor, naj se naroče na „Narodni dnevnik“. Mi tudi odobravamo ta sklep narodnosocialne smetane in kličemo po vzgledu tistega francoskega izreka: Narodna socialija je umrla, živel narodna socialija!

Češki narodni socialci si še niso opomogli od zanimive afere pri špiritni centrali, ki jih je podkupovala kar z milijoni, ko imajo že novo afero na grbi. Tokrat gre za neke korupcije s premogom. Češki narodni socialci so se svoj čas s pomočjo buržoazije odcepili od socialističnega gibanja, ker se jim je zdelo preveč materialistično, oni so pa bili navdušeni „idealisti“. Sedaj se ta „idealizem“ za takega izkazuje, kakor mi o njem vedno grdo govorimo in kakor mu nočemo verjeti, dokler se blešči samo na papirju in sedi za zeleno mizo: voditelji nosijo nabite žepe, navadni ljudje pa nabite — hrčte. In tako je prav, dokler bodo ljudje s pametjo skregani.

Ledebourja je nemška neodvisna socialistična stranka izključila iz svoje srede, ker se je pripravljala z drugim poslancem te stranke Wegemannom, da ustanovi novo stranko. Ledebour je, kakor znano, ob priliki zedinjenja nemških večinskih in neodvisnih socialistov povzročil, da se del neodvisnežev zedinjenju ni priključil. Tudi k londonski internacionali ni pristopil. Pozneje so Ledebourja njegovi lastni pristaši rinili v ozadje, dokler ga niso popolnoma izrinili.

Na Grškem so sestavili novo vlado, ki ji predseduje Venizelos. Vprašanja republike ali monarhije Grki še niso rešili.

Okultistični krogi. Tisti, ki se bavijo s klicanjem duhov in podobnimi nadnaravnostmi, so doživeli te dni grozen fiasko. V Budimpešti se je že dalj časa produciral 21letni medium Laszko, ki je imel baje to sposobnost, da je duhove materializiral. Materializirati pomeni v spiritističnem jeziku, kakoga duha tako priklicati, da se pojavi v vidni obliki. No, in Laszko je bil v tem oziru mojster, spiritisti vsega sveta so ga postavljali med svoje najboljše medije. Pred kratkim je posetil eno njegovih prireditelj znani profesor Schrenck-Notzing iz Münchena, ki ga smatrajo za največjega raziskovalca okultističnih znatosti. Prišel je, da se prepriča o Laszkovih zmoglostih. Vse je šlo v redu, Laszka so slekli do nagega, zvezali ga, in so storili sploh vse, kar se jim je zdelo potrebno, da se prepričajo morebitne sleparske prevare. In duhovi so se v rdečem somraku prireditvene dvorane vseeno prikazovali, navzoči so na lastne oči videli, kako so se dvigale nad medijem spocene, blede glave, roke in noge. Profesor Schrenck-Notzing je bil izredno zadovoljen. Kako se je pa začudil, ko ga je po končani prireditvi Laszko povabil na stran in ga med smehom vprašal, če je res tak tepec, da verjame spiritističnim čudežem! On da je ljudi čisto navadno za nos vodil, ker je duhove na ta način materializiral, da je vzel v gosjo mast namočeno vato, iz katere je delal, potem ko se je na premeten način osvobodil vezi, tiste obraze, roke in noge, ki so se zamaknjenim gledalcem prikazovale kot duhovi. Ko ga je z nebes pahnjeno profesor vprašal, kje je vendar imel tisto mast in vato, saj so ga prej tako natančno preiskali, mu je Laszko razodel, da v — profesorjevem žepu, kamor ju je bil skrivaj vtaknil in istotako skrivaj v temi izmaknil. Na koncu je Laszko profesorja povabil, naj stopi žnjim v kompanijo, da bosta neumne ljudi skupaj farbala in si gromadila bogastva. Učenjaku je šlo skoro na jok. Prefriganega zaklinjevalca duhov pa je policiji naznanil. Tako se je končala ta tragična afeta. Pa je prav za prav še ni konec, ker sedaj ji sledi veseloigra po listih, ki se spiritistom in njihovim čudežem krohotajo. Posebno zanimiva sta članka s. Friderika Adlerja, ki ju je objavila zadnji dve nedelji „Arbeiter Zeitung“. Ta članka je s. Adler napisal zato, ker se pod protektoratom slavnega skrahiranega diplomata Czernina tudi na Dunaju pojavlja neko spiritistično čudo, mladoleten deček, ki mu je baje dana ta milost božja, da se more v zamaknjenosti dvigniti od tal in splavati prosto pod strop. Ta čudež se pa more zgoditi samo v temi, bog ne daj, da bi ga kdo med prireditvijo hotel razkrivati. Pri tej priči bi medij umrl, pravijo tisti, ki se z njim producirajo. In res je tisoče in tisoče ljudi, ki so sveto prepričani o istinitosti spiritističnih nauk in globlje preiskovati niti ne marajo. In tudi drugim ljudem, ki imajo nevernejše, a zato hladne možgane, branijo znanstvena raziskovanja teh zadev. Ti verniki se v svoji babji veri ne dajo kar nič motiti. Bolj fanatični so kakor kak zarukan star katolik, ki vse za res vzame, kar mu podtaknejo gospod fajmošter kot božje razodetje. Tako so pred par tedni neki pariški znanstveniki razkrinkali slovitega poljskega medija Jana Guzika kot navadnega sleparja, pa ga je gori omenjena Czerninova družba vseeno pozvala, naj pride na Dunaj utrjevati okultistične vernike s svojimi produkcijami! Seveda so ti verniki do malega taki ljudje, ki pripadajo „najvišjim“ slojem, dobro situirane eksistence, ki so se že naužile vseh dobrot tega sveta in iščejo sedaj stikov z onim svetom, da bi jim živce pretresala grozotno prijetna zona novih senzacij. Menimo da so delavci za take kurjepolnosti preveč zdravi in da ne bodo vanje verjeli, dokler se bodo vršile za zastrtimi okni in zaprtimi vrati, dokler se bo vedno znova izkazovalo, da se mediji pred treznimi znanstveniki razkrinkujejo kot navadni sleparji in dokler bodo istinitost okultističnih pojavov potrjevali samo taki učenjaki kakor profesor in doktor baron Schrenck-Notzing, ki deluje tako strogo znanstveno, da nosi nevede med spiritističnimi sejami v gosjo mast namočene duhove v — lastnem žepu. Mi socialisti, pravi s. Adler, bomo stali v boju med znatnostjo in čudeži v temi vedno tam, kjer smo doslej stali: na strani svetlobe, na strani prosvetljenosti. In drugače se res ne menimo.

Vrednost denarja. 1 dolar 86:60 — 87:60, 1 lira 3:79—3:82, 1 čsl. kr. 2:53—2:56, 100 avstr. kron 12:4 pare, Curih: 100 Din je 6:50 šv. fr.

Iz stranke.

Občni zbor kraj. pol. org. SSJ Hrastnik I. se bo vršil 19. t. m. ob 10. dop. v dvorani Kons. društva. Dnevni red običajen. Vstop samo s člansko izkaznico. — ODBOR.

Kraj. polit. org. SSJ v Ljubljani sklicuje za soboto dne 26. januarja ob 1/2 8. zvečer v prostore gostilne pri „Lozaru“ v Rožni ulici svoj redni letni občni zbor. Vse člane opozarjamo, naj se polnoštevilno udeležijo. Nečlani nimajo vstopa. — Odbor.

Zg. Šiška. Krajevna organizacija KDZ sklicuje svoj redni letni občni zbor za nedeljo 20. januarja ob 14. pri Sojarju. Dnevni red: Poročilo predsednika, tajnika, blagajnika in kontrole; volitev delegatov na strankin zbor; volitev novega odbora in raznoterosti. Radi važnega položaja je točna udeležba dolžnost vseh članov. Sprejemali se bodo tudi novi člani. — Odbor.

Došli obračuni.

Za december.			
Zadnji izkaz	članov	630	Din 970:80
17. Jezica	"	6	" 8:40
18. Ljubljana	"	16	" 42:—
19. Globoko	"	30	" 42:—
20. Mislinje	"	9	" 12:60
21. Tacen	"	11	" 19:60
		članov 702	Din 1095:40

Org. Jezica in Globoko sta obračunali za celo drugo polletje, **Liboje** samo za avgust, september in oktober. — Danes teden objavimo pregled za december, požurite se! Obenem objavimo tudi imena izvoljenih delegatov ter njih namestnikov.

Proti roparskim vitezom.

Zadnji izkaz 22. XII. 1923	Din	949:50
Jože Piliš, Celje (pomotoma izostalo)	"	10:—
Valentin Lebič, Celje	"	10:—
A. Stegensek, Celje	"	1:50
Janko Vizjak, Hrastnik	"	10:—
Franc Rojnik, Hrastnik	"	10:—
Anton Laznik, Hrastnik	"	5:—
Alojzij Privšek, Hrastnik	"	10:—
Marica Šarlahova, Celje	"	5:—
Henrik Čelan, Celje	"	5:—
Štefan Lah, Celje	"	5:—

Od 7. XI. do 31. XII. 1923 skupaj Din 1.021:—

Od 1. I. 1924:

Josip Domanjko, Sv. Lovrenc na Poh.	Din	5:—
Andrej Prešeren, Gorje	"	34:—
Ivan Domšek, rudar v Hrastniku	"	10:—
Franc Rojnik,	"	10:—
Jože Tovornik,	"	10:—
Baldomir Blanc,	"	10:—
Vekoslav Božič, trg. pom., Črna l.	"	5:—

Od 1. I. do 16. I. 1924 skupaj Din 84:—

Tiskovni sklad.

Od 1. I. do 22. XII. 1923	Din	13.647:30
Štefan Lah, Celje, pomotoma izostalo	"	15:—
Josip Likel, Celje	"	10:—
Alfonz Jošt, Celje	"	2:—
M. U. za pogoščenje	"	5:—
24. XII. — uspeh zabave	"	3:50
M. Vičič, Ljubljana	"	20:—
M. Umek, Globoko, 28. XII.	"	9:80
Fr. Warletz, Brežice	"	15:—
Kirbisch, Celje	"	20:—
Junger, Celje	"	20:—
A. Martinšek, Velenje	"	2:50
Franc Znoj, Velenje	"	27:50
SSJ v Črni	"	12:—
Z. B. neizrabljene potnine	"	20:—
KDZ v Poljanah nad Škofjo Loko	"	15:—
Ivan Sekavčnik, Črna	"	25:—

Od 1. I. do 31. XII. 1923 skupaj Din 13.869:60

Od 1. I. 1924:

Luka Grubelnik, Brezno	Din	8:—
SSJ v Črni	"	48:—
Jos. Domanjko, Sv. Lovrenc na Poh.	"	2:—
Ivan Krajger, Mežica	"	1:—
Neimenovan Štoran, po s. Žoharju	"	50:—
Franc Warletz, Brežice	"	23:25
Josip Resnik Store	"	5:—
Mihael Varmočnik, Štore	"	5:—
Tomaž Sedar, Štore	"	5:—
Josip Florjančič II. Štore	"	5:—
Ivan Požgajner, Štore	"	5:—
Ivan Vaš, Štore	"	2:—
Ivan Flis Štore	"	2:—
Z. B. neizrabljene potnine	"	15:—
Miroslav Pevec, Velenje	"	10:—
s. Rinaldo namesto povračila s. Ivanu Zalazniku in Ivanu Završniku za dva-krat plačane brošure	"	4:—
Franc Merzel, Trbovlje	"	5:—
Josip Kocjan, Trbovlje	"	10:—
Rudolf Guna, Trbovlje	"	10:—
Anton Odlasek Trbovlje	"	2:—
Ivan Majcen, Trbovlje	"	3:—
Ivan Pavšek, Trbovlje	"	2:—
Antonija Mergoletova, Trbovlje	"	2:—
SSJ Hrastnik I.	"	48:50
Franjo Langof, Vrhnika	"	31:—

Od 1. I. do 16. I. 1924 skupaj Din 303:75

Strokovno gibanje.

Delavci na stavbah, v opekarnah, kamnoseki, keramični delavci in oni podobnih strok, katera je Vaša strokovna organizacija?

II. SKUPŠČINA (KONGRES) UNIJE STAVBINSKIH DELAVCEV

se bo vršila dne 24. in event. 25. februarja 1924 v društvenih prostorih v Celju z naslednjim dnevnim dnevnikom redom:

1. Otvoritev kongresa.
2. Volitev verifikacijskega odbora.
3. Poročila: a) predsednika in tajnika, b) blagajnika, c) kontrole.
4. Platforma za zedinjenje stavb. org. v Jugo-

slaviji in tarifna ter gospodarska politika z ozirom na akcijo in taktiko, referent s. Al. Leskošek.

5. Tarifne pogodbe in ustanovitev lastne produktivne zadruge, ref. s. Al. Leskošek.

6. Pristop k poklicni svetovni internacionali v Hamburgu.

7. Socialna politika, referent iz Ljubljane ali Trbovelj.

8. Sprememba pravil in pravilnika, referent s. Al. Leskošek.

9. Volitev novega odbora, nadzorstva in razsodišča ter skupnega gospodarskega sveta.

10. Razno.

Glasom sklepa centralnega odbora z dne 31. decembra 1923 se bodo predlogi od podružnic sprejemali še 14 dni po razglasitvi sklicanja kongresa. Na kongres imajo pristop vse podružnice, ki obračunavajo „Uniji stavbinskih delavcev v Celju“ brez ozira na to, ali so podružnična pravila od polit. oblasti že priznana ali ne. Delegatov sme poslati vsaka podružnica, ki šteje pod 50 članov 1 in podružnice z več kakor 50 članov pošljejo na vsakih 50 članov še po enega delegata. Centralni odbor je obenem sklenil, da se mora z ozirom na predstoječo sezijo v stavb. stroki kongres vršiti pred 1. marcem, ker je potrebno, da se predlog za bodočo spomenico sprejme na kongresu. Podrobnosti se bodo razposlale po okrožnicah na podružnice.

Predsednik: Tajnik:
Valentin Lebič, s. r. Ivan Vrečer, s. r.

Odprto pismo na gospoda Lipolda, rudarskega svetnika v Celju in g. Dejaka, inspektorja dela v Mariboru.

V Štorah pri Celju obstaja tvrdka „Berg & Hüttenwerke“. To podjetje spada po naravi dela pod zaščito rudarskega glavarstva. Delavstvo je pa že dalje časa pri tej tvrdki brez zaščite, ker tamošnji ravnatelj (Nemec) g. inž. Hruška kategorično odklanja priznanje obratnih zaupnikov. Ne samo to, da jih ne priznava, temveč on gre za tem, da vsacega zaupnika odpusti, kakor hitro je izvoljen bodisi po zakonu o zaščiti delavcev, bodisi po avstrijskem rudarskem zakonu. G. inž. Hruška je bil prvi, ki je začel zaupnike odpuščati, ko je izšel zakon o zaščiti delavcev, on je namesto reda ustvarjal nered v tovarni in v rudniku. Odklanjal je priznanje organizacije, na drugi strani pa podpiral ustanovitev klerikalne organizacije kot Nemec in zastopnik kapitala vse zato, da bi uprizoril razdor med delavstvom. Odpuščanje delavcev in del. zaupnikov je bilo g. inspektorju dela javljeno, a žal vse zaman. Radi tega je postal g. Hruška s svojimi pomagači tako predrzen, da je dal dne 9. dec. 1923 izvoljenega načelnika II. rudarske skupine Ivana Vengušta prestaviti iz rudnika k drugemu delu zgolj radi tega, da mu odvzame možnost izvrševanja njegove funkcije na eni in da vzame delavstvu zaupanje v socialne ustanove na drugi strani. Ker je ostala ovadba načelnika II. rudarske skupine Ivana Vengušta radi goriomenjene premestitve pri rud. uradu brezuspešna, se nadaljuje preganjanje njega in njegovih sodelavcev po g. Loibnerju, obratovodju pod protektoratom g. Hruške: dne 11. jan. so njemu in še 3 delavcem na javni deski naznanili odpust iz službe s smešnim izgovorom „radi pomanjkanja dela“.

Zato vprašam oba gospoda kot predstavnika državnih oblasti, ki sta zato poklicana, da ščitita obstoječe socialne naprave v prid delavstva. Ali soglašata s tem, da si tujec Hruška norce brije iz oblasti, ki postopajo z njim z rokami in ga pustijo nekaznovanega pri preganjanju tistih, ki tvorijo in vzdržujejo državo, v kateri sta vidva poklicana, da ščitita njene zakone? Ali sta pripravljena postopati po zakonih? — Alojz Leskošek, strok. tajnik v Celju.

Op. ur. Tako je prav. Če ne pomagajo pritožbe pri uradih, se je treba obrniti na delavstvo in mu razložiti, za kaj gre. Še zdaj, ko stojimo tik pred volitvami v parlament in druge zbornice, si upajo vladajoče klike takole nastopati! Volitve v II. rud. skupino so se šele pred mesecem izvršile, pa si kapital iz izvoljenih zaupnikov že norce brije. Zakaj? Zato ker je ponekod delavstvo še vedno tako zaspano in zaslepljeno, da še trpi Čobalstvo v svojih vrstah in da imajo Čobalovci še zdaj v svojih rokah strokovni list „Delavca“! In ta „strokovni“ list namesto da bi ščitil delavstvo, ščiti razne Kocmurje in Dejake, proti „Napreju“ pa uganja demagogijo, češ, da ne mara ščititi socialne zakonodaje. No, počasi se čistijo pojmi in organizacije rastejo, čeprav jih preganjajo Dejaki in Kocmurji. Čobali in Koruni ter drugi prebrisanci v meščanskem in lažisocialističnem tisku, posebno pa v „Socialistu“ in „Delavcu“. Počasi, toda sigurno napreduje socialistično načelo, da zakoni na papirju nič ne veljajo, če ne stoji na straži močne organizacije zavednega delavstva. — Delavci pazite, kaj bosta odgovorila gg. Dejak in Lipold! Javnost bo zmagala.

DANAŠNJI ŠTEVILKI so priložene poštne položnice št. 13.321. Naročnike prosimo, da plačajo tudi naročnino za februar, da nam ne bo treba pošiljati položnic v 14 dneh zopet. Naročniki tednika „Ljudskega glasu“ naj pa pošljejo, če le morejo, za vse četrtletje (15 Din). Mnogo dela nam s tem prihranijo, če plačujejo za več časa skupaj, pa tudi velja nas mnogo, če moramo položnice pošiljati vsak mesec — vselej velja to 300 Din. Kakor nam nasprotniki nagajajo, tako naj nam naši poskušajo lajšati boj. Tistih, ki sede v sredi, je itak veliko preveč.

Dopisi.

Globoko pri Brežicah. V lanskem „Napreju“ št. 181. smo že poročali o prodaji neke občinske parcele, o postopanju občinskih odbornikov SKS in SLS v tem vprašanju, zlasti pa o postopanju našega samostojnega župana in gerenta Franca Keneta ml., nekoč samostojneža, potem radikalca in sedaj klerikalca. O tej stvari še ne moremo molčati. Župan je član tiste samostojne stranke oz. sedaj „naprednega bloka“, ki povsod po shodih kriči, da naj ljudstvo samo odločuje, v resnici pa gazijo ti gospodje povsod avtonomne zakone. Gosp. župan je n. pr. to tako storil, da ni dal razglašati o prodaji tiste parcele nabit, da bi imeli vsi občani priložnost izraziti svoje mnenje. Ravno tako je kršil okrajni gerent F. Kene ml. okrajno avtonomijo, ker pošilja pritožbe o prodaji na pokrajinsko upravo, okrajno politično oblast in ne vemo kam še. Seveda delajo vsi ljudje, ki so kakor Kene in bivši samostojni poslanec Urek, tako. Dokler je bilo še edinstvo v njuni organizaciji, sta delala ta dva gospoda z vso silo na to, da dobi to parcelo Martin Zidanič, ker je dobro agitiral za njuno stranko, za druge občane se nista brigala. Kene je Zidaniču za parcelo celo pogodbo spisal. Sedaj bi pa po eni strani rad videl, da bi se parcela ne prodala, po drugi strani bi pa bila prodaja takoj dovoljena, četudi protizakonito, če bi Zidanič zanj agitiral po njegovih novih nazorih. Pa mi bomo natančno zasledovali, kako bo gerent brežiškega okrajnega zastopa zadevo rešil. In po potrebi še spregovorimo.

Iz Globokega. Gosp. Ivan Urek je napisal v 1. letošnji številki „Kmetijskega lista“ proračun o stroških in dohodkih enega orala s trto zasajene zemlje. Da ne bo g. Urek mislil, da nihče razen njega ne ve, kako se izplača obdelovanje kake kulture, bomo tudi mi svoje misli povedali, v kolikor se z njim ne strinjamo. Povedali jih bomo tem rajši, ker se tudi gospod za nas zanima s tem, da nas v „Kmetijskem listu“ včasih malo poblati, češ, da živimo delavci na stroške drugih ljudi. Predvsem se torej ne strinjamo s tem, da je ta kapitalistični idealist javnostni marsikaj pozabil povedati. Prvič: če šteje g. Urek kot posestnik vinograda samega sebe za delavca, bi moral seveda tudi fiktivno delati. To že ni nobeno delo, če samo purane in piške je, potem nekaj časa skozi okno gleda, nato se po dvorišču sprehodi in ko ima že polno glavo misli, še počasi proti občinskemu uradu stopi ali pa na pošto in pouči župana, kako naj ravna z nasprotno mislečimi občani v uradu in zunaj njega, voditelju globoške nabiralnice pa pismeno zahtevo sestavi, na temelju katere mora potem trgovec in vodja nabiralnice Mihael Kostevc zahtevati od tukajšnjih pristašev socialistične stranke pooblastila za izročitev poštnih pošiljatev članom njihovih družin. Itd. Če bi g. Urek tako ne „delal“, potem bi rabil na leto za vsak oral vinograda 27 delavcev manj, delavec po 30 Din = 30 × 27 = 810 Din prihranka. Tako bi torej domači proračun g. Ivana drugače izgledal. — Drugič smo mi odločno proti privatni lastnini, zlasti pa proti takim lastnikom, kakor je Ivan Urek, ki sami nič ne delajo na svojih posesivih, da bi si zaslužili vsakdanji kruh, pri tem pa vodijo tako politiko, ki najbolj škoduje delavskim masam in tudi tistim zaslepljenim delavcem, ki Urekom trebuhe redijo in se smejejo sotrpinom, ki so že toliko zavedni, da nočejo podpirati tiste politike. Po tem, kako Urek šikanira delavstvo s pomočjo župana, okrajnega glavarstva, pokrajinske uprave in v nekkih zadevah tudi s pomočjo državnega pravdnštva, se ne moremo strinjati z odstavitvom, v katerem si računa vrednost premičnega in nepremičnega inventarja in 8% obresti od tega, ker naravni zakon zahteva po naši morali, da naj bo kapital vsega sveta tako urejen, da bo koristil le vsem, ki v resnici delajo. Ravnotako naj bo tudi zemlja last dotičnega, ki jo obdeluje in si jo naj vsak toliko obdela, da bo imel dovolj hrane, pa najsi bo v katerikoli kulturi. — Nekaj pripomb tudi k stavku, ki se glasi: „Vsi oni, ki hočejo ubijati alkoholizem z zabrano točenja vina, ne povedo, s čim mislijo zaposliti in preživeti onih par milijonov ljudi Jugoslovancev, ki se živijo le od vinogradništva v krajih, kjer ne uspeva nobena druga kultura.“ Opozoriti moramo Ureka na to, da je baš neki njegov somišljenik predlagal vinogradnikom, naj izsekajo trto in posadijo na nje no mesto črešnje. To je bil Galtrža pri agitaciji l. 1920., ko je SKS kmetom najbolj obljubovala, kaj jim prinese iz Beograda dobrot. Sedaj pa isti samostojneži druge ljudi povprašujejo, s čim naj bi se ljudstvo preživljalo! To ste patroni! O tem niti nečemo govoriti, da nazadnje trte sploh izsekati ni treba, ker je mogoče iz nje dobivati še vse boljše in koristonosnejše produkte, nego je alkohol. — Na besede, da se najdejo celo v vinogradniških občinah tako pametni obč. očetje, da se zavzemajo za obdavčenje vina in s tem samim sebi v skledo pljujejo, opozarjamo Ivana Ureka na čase, ko je bil v parlamentu poslanec in podpredsednik. Baš takrat je bila sklenjena trošarina na vino in na več še važnejših pridelkov, ki služijo kot hrana, pa Urek ni niti s prstom ganil proti temu! Ali niste vi prvi, ki v svoje skledke pljuvate? Tako Urek kakor vsi klerikalni, liberalni in radikalni voditelji vedo, da jim je obstoj njihove demagoške, ljudstvu škodljive in njim koristne politike od občine do parlamenta tako dolgo zasiguran, dokler se bo ljudstvo samo

hotelo zastrupljati z alkoholom. — V svojem proračunu Urek niti z besedico ne omeni, koliko denarja se porabi vsako leto v državi za alkoholne pijače, ko nimajo po drugi strani prav tisti, ki denar zapravljajo, dostikrat niti skorje kruha in jim družine lakoto trpijo. Ker je na to pozabil, mu priporočamo, naj se o tem informira pri ministrstvu narodnega zdravja, ko pojde spet v Beograd, saj je tam dobro znan, posebno kadar gre za kak akt, ki ga je treba spraviti na mrtev tir, če preti kakemu ožjemu strankinemu pristašu nevarnost, da ga po zakonu kaznujejo. Torej, g. Urek, nikar ne pozabite mimogrede informirati se, koliko denarja se porabi na leto za zastrupljanje ljudi z alkoholom in koliko ljudi bi lahko izborno živelo, če bi se ta denar porabil za pametne gospodarske svrhe! Naj bo to za danes dovolj. — Globoški socialisti.

Celje. Spolne bolezni se grozovito širijo. Znano je, da je lahka opitost najčestež vzrok, da se kdo okuži (nad polovico vseh okuženj!). Tudi „socialisti“ (Korunovci) tekmujejo z buržoazijo v prirejanju Silvestrovih alkoholnih vesellic. Ne briga jih, da tudi oni vodijo s svojimi alkoholičnimi veseljami delavstvo v prekletstvo. Saj za takšne velekulturne prireditve še celo po „Novi Dobi“ vabijo. Častitamo k uspehom! Mislimo pa, da bi se spolne bolezni tudi brez organiziranega sodelovanja gg. nadsodrugov širile. Alkoholizem, povzročen po alkoholnem kapitalu, je vzrok do 90% vseh zločinov. To pa alkoholnega kapitala ne ovira, kadar svoje žrtve, t. j. kaznjence, izrablja v svrhu hitrejšega povečanja kapitala. Kaznjenci — alkoholne žrtve — spravljajo led, da bo alkoholni strup poleti vabljivojši.

Vransko. V hotelu pri „Jugoslovanu“ se je vršila v nedeljo dne 13. januarja veselica „Obrtni ples“ kakor običajno vsako leto. Na veselici so se pojavili nekateri ljudje, katerim ni bilo všeč, da bi se tudi obrtniki in delavci v letu vsaj enkrat razveselili. Proti polnoči je nekak klub „boljše“ družbe začel s svojim godbenikom igrati na klavir nove vrste buržujske plesne. Bila je cela plesna šola „nobles“ z Vranskega. Njeni člani so začeli s svojimi frajlicami skakati kakor igralci in so s tem izpostavili občinstvo kot gledalce namesto soužitnike. Komaj se je ustavila intriga, ki je šla za tem, da veselj navzočih gostov pokvari, že je nastopil drug čarovnik in sicer g. Schauer kot demokrat ter začel govoriti, kakor da bi bil kak politični shod. Takoj zatem pa še gostilničar König, kateri je tudi skušal razviti neki program, ki na Vranskem še ni znan. Sočasno je samostojnejš Lukas Stober začel povzročati prepir, da bi se veselica lahko spremenila v vaški pretep. Le treznim elementom je zahvaliti, da razdiračem ni uspelo. Nastopil je g. D., učitelj iz St. Jurja ob Taboru, kateri je pravilno storil, ko je javno naglasil, da imamo na Vranskem sicer nekaj gospode po zunanosti (po obleki), po pameti so pa slabši kakor ...

Našim obrtnikom in kmetom so se ob tej priliki lahko odprle oči, da bodo spregledali, da bo treba svoje vrste strniti bolj kakor dosedaj, sicer bo zavladala peščica gospode, ki živi od dela naših rok, in nas bo izkoriščala kakor nekdanji roparski vitezi. — Obrtnik.

Štore. Še enkrat „Korupcija je prišla na dan“! Ko je izšla gornja notica v „Napreju“ 6. januarja t. l., se je v Štorah vzbudilo pri delavstvu velikansko zanimanje. Članek je bil predmet splošne debate. Prizadeti gospodom je postalo silno vroče pod nogami, tako da so se peljali takoj v Celje, baje k pobožnemu advokatu, kateri bi jim naj pomogel po zvitihi paragrafi, da se operejo madeža, ki jim ga hudobni socialistični „Naprej“ očita. Gotovo so se ustrašili, da jih štorovski bog g. Hruška vrže iz raja in jim zapove: pojdite po svetlo. Pri jutranjem vlaku so vstopili gg. Pavlič in Loibner ter kmet Kovač in se odpeljali po odpustke. — Štorani so si norce brili, da so odšli trije kralji, da napovejo advokatsko vojno — „Napreju“.

Eden izmed navedenih gospodov je nosil knjigo s seboj, s katero so najbrže tudi g. ravnatelj Hruško zmešali, da ni izvajal nobenih konsekvenc. Mi bi svetovali g. Hruški, naj se ne da farbat po predloženi in morda novi knjigi. Greh oz. korupcija ki smo jo očitali, je stara, že tri leta se izvršuje manipulacija. Za svoj očetek imamo priče na razpolago. Prav nič se ne bojimo, če skrijejo gospodje knjige. Mi bomo zahtevali plačilne listke. O gospodje, motite se, če mislite, da boste ugnali resnico s tožbami. Tako, gospod ravnatelj Hruška, zdaj pokažite svojo strogost, drugače bo javnost mislila, da držite z onimi.

Štore. Znake kroničnega alkoholizma prav vidno kaže neki Alojz Krumpf, sedaj livar v Štorah. Omenjeni možakar je prišel nekako pred 6 tedni v celjsko strokovno tajništvo — hudo pijan in brez vsakršne izkaznice — ter na prav odločen in nasilen način zahteval podporo. Tajništvo mu te seveda ni izplačalo, ker Krumpf ni bil lačen, marveč — pijan. Sedaj pa hodi po štorovskih gostilnah in na vso moč udriha po kovinarski organizaciji ter vpije, da se mu slabo godi — seveda, ker ga pi je samo po pol litra. Mi bi svetovali, naj uvede tovarna kopališča, kajti kronični alkoholiki Krumpfove vrste potrebujejo predvsem nadzorstva in sanitarno urejenega vzgojevališča. Škandalni umazanosti, ki jih vprižarja Krumpf, so neznosni. Mirne goste nadleguje, če mu ne plačujejo dovolj pijače, vsake-

ga, ki ni tako umazan, kakor on, obrekuje in blati. Čudni pojavi kulture v 20. stoletju so tam, kjer je več gostiln kakor vzgajališč. Občinskemu svetu v Teharjih pa svetujemo, naj v svrhu odprave ali vsaj omejitve pijančevanja uvede primeren davek za posejanje gostiln med delavnim časom. Za odpravo nesnage Krumpfove sorte naj uvede pa še posebno kazen, da ne bodo takšni delali vsemu delavstvu sramote. **Prizadeti.**

Prilike v Slovenski Bistrici.

Tukaj smo bili v lanskem letu čez vse srečni. Kakor marsikje v naši okolici smo tudi mi Bistričanje dobili nove zvonove. Da so poti, ceste, mostovi, občinska stanovanja za ubožce večinoma v najslabšem stanju, nam je čisto postranska stvar. Že pri prvem nabiranju za zvonove je bilo denarja dovolj, kar je faranom mnogo hvale doneslo. Ali kakor pravi pregovor, da ni farovška torba nikdar polna, tako je bilo tudi pri nas. Bilo je treba še v drugo in tretjo krat nabirati in še je ostalo 45.000 Din dolga. To pa je bilo tudi našim slepovercem preveč. Toda naši klerikalci si vedo pomagati. Napravili so tombolo v prid omenjenega dolga in to je potegnilo. Bogati in bedni sloji so se tombole udeležili, zadnji celo čez svojo zmožnost. Prodali so čez 4000 srečk po 10 Din in omenjeni dolg je bil obiloma krit. Če bi šlo za izobrazbo ali za pomoč revnim slojem, bi se ljudstvo za to gotovo ne zanimalo toliko. Zdaj pa bo g. kanonik izdajal lahko masne račune za zvonove in to je že sreča za nas.

Pa to še davno ni vsa sreča, ki nas je doletela. Par tednov pred Božičem smo imeli sv. mislon in gospodje misionarji so se pošteno potrudili, da si vodo na svoj mlin napeljejo. „Delaj, stradaj, moli, daj!“ jim je bilo staro geslo. Delaj obilo, da bo čim večja brezposelna rezerva dolodajalcem na razpolago, delaj tudi za tiste, ki poštenega dela ne marajo: stradaj, da lenuhom obilice ne prikrajšaš; moli, da si svoj čas za počitek s praznim brbljanjem potratiš in da ne boš imel časa, misliti o svojem slabem položaju; daj pridelek svojih žuljev tistim, ki se koristnega dela za človečanstvo boje in sramujejo! Kakšno navdušenje in hitrica je to bila med vernimi ovčicami! Babnice doma še na stran niso utegnile iti, samo da misiona ne zamude. Pa to nič huđega ni, gotovo da ne!

Ali vprašamo vas, vi verne gospodinje in verni gospodarji, ki toliko molite in k sv. maši, sv. spovedi, sv. obhajilu in drugim verskim opravkom hodite: koliko ste se kaj poboljšali pri sv. misionu? Ali boste sedaj deset božjih zapovedi in ljubezen do bližnjega proti hlapcem, deklam, dninarjem in oferjem bolj izpolnjevali nego doslej? Boste se tudi zdaj vsega dobrega najedli, ko delavcem pri napornem delu niti suhega kruha ne privoščite? Ali boste sedaj tako skromni obljubljeni zaslužek zadrževali in odtegovali, med tem ko vam delavci s svojo pridnostjo pomagajo, da morete stotine tisočakov devati na kup? Ali zdaj veste, da se človek ne ubije samo s cepcem in handžarom, temveč tudi z napornim, preobilnim delom, s slabo hrano in s slabo obleko, s slabim stanovanjem itd? Ali zdaj veste, da je vera brez del prazna slama ali, kakor je Jezus izjavil: pobeljen grob? Z dobrim upanjem, da si te naše upravičene očitke k srcu vzamete in da boste z vašimi delavci bolje ravnali nego doslej, vam želijo srečno novo leto — vaši rdečkarji.

Proda se malo posestvo

v Libelčah na Koroškem blizu Dravograda: Spodnje Gorče šte. 19, hišno ime Štrihar. Hiša z dvema sobama in kuhinjo, gospodarsko poslopje s hlevi, sadni vrt in lep vinograd, travniki, njive, 2¹/₂ orala. Cena 250.000 kron. (62.500 Din.)

Kameleonska morala.

Na članek pod tem naslovom, ki je bil objavljen v „Napreju“ 30. dec., je prejelo uredništvo „Napreja“ iz Štor sledečo izjavo:

IZJAVA.

Spodaj podpisani, ki smo bili navzoči na občnem zboru SSJ v Štorah dne 30. sept. 1923, soglašamo z izjavo s. Florjančiča pred sodiščem 21. dec. ko je bil vprašan, kakšen vtis je nanj napravila izjava g. Fr. Korena, ki je povedal, da je bil s. Bernot svoj čas urednik „Mira“, in je s. Florjančič na to vprašanje izjavil, da prav nobenega. Pač pa smo bili zadovoljni, kajti treznomisleči sodrugi smo to vendar hoteli, da bi se razkrila resnica do korenin. Ker po Koren-Bernotovem sporu so nam prav pogosto prihajala na ušesa takšna in podobna govoričenja, nismo pa mogli natanko ugotoviti, odkod izvirajo.

Nalašč zato, da izvemo resnico, smo na tisto zborovanje pozvali tudi s. Bernota, da oba ob naši navzočnosti očrtata položaj, kakršen je. Nadejali pa smo se, če bo kateri nasprotujočih si govornikov drugemu očital neresnico, da bo prizadeti zahteval dokazov oziroma zadoščenja če potrebno tudi sodnijsko. In do tega je tudi prišlo in radi tega smo zadovoljni in ni napravila Korenova izjava na nas nobenega vtisa.

Da je g. Koren priznal, da ni imel namena s. Bernota s tem žaliti, to že tudi verjamemo, ker bi mu bil lahko kaj takšnega zabrusil tudi o priliki zasebnega prepira. Pa se je g. Koren tega zavedal, da ta debata ni imela pomena nasprotnika osmešiti oziroma razžaliti — pač pa moralno javno ugonobiti. Pa tudi mi se zavedamo, da je ta očitek širšega pomena. Biti včeraj urednik klerikalnega časopisa kot izraziti zastopnik neresničnih verskih idealov, danes pa zopet kot urednik svobodomiselnega časopisa in izraziti zastopnik in učitelj svobodomiselnih idealov — to namreč tudi v Štorah razumemo, da se srce ne da menjavati! Ako je nekoč iz srca in s popolnim prepričanjem zastopal in propagiral klerikalne ideale, mislimo, ker se ni preročil, da je popolnoma nemogoče pozneje zopet iz srčnega prepričanja propagirati in zastopati nasprotnne ideale. Toréj, ako se g. Korenu v tem oziru posreči dokazati resnico očitka, tedaj mi to pribijemo, da so vsi ti Bernotovi številni svobodomiselni spisi le zlobna zabava in fraza. Eno bi moralo biti zapečatenó: ali je frazaril poprej, ali pa sedaj, ali pa vedno. In v tem oziru je vse njegovo delo pri nas ničla in on sam prav tako. In v tem momentu je s. Bernot moralno ubit. Da pa bi bila v tem slučaju pri nas njegova usoda res zapečatená, za to je

najlepši dokaz to, da se je krajevna org. SSJ v Štorah po Koren-Bernotovem sporu nad polovico zmanjšala oziroma se razkosala. To pa radi tega, ker je bil g. Koren nekoč v Štorah tudi zelo priljubljen in spoštovan sodrug. — Miha Varmočnik, Tomaž Sedar, Ivan Požgajner, Ivan Odeb, Jurij Odeb, Fr. Odeb, Fr. Ocvirk, Jos. Resnik, Iv. Flis, Valentin Gorjup, Karl Kranjc, Mihael Frece, Anton Križnik, Jože Bobek, Anton Zabrc.

Slabost? Slabo spanje? Nervoznost? Neveselje do dela? Ali se večkrat pojavljajo različne boli? Dober prijatelj v takih slabih dneh je pravi Fellerjev Elzafluid! Dobro služi za umivanje in obloge, ravno tako kot kosmetikum za usta, glavo, kožo! Močnejši, izdatnejši in bolj delujoči kakor francosko žganje! S pakovanjem in poštnino 3 dvojnaté ali 1 specialna steklenica 24 dinarjev; 36 dvojnatih ali 12 speciálnih steklenic 214 dinarjev in 10% doplačila razpošilja: lekarnar EUGEN V. FELLER, STU. BICA DONJA, Elzatrž št. 252. Hrvatsko.

Izdajatelj in odgovorni urednik:

Zvonimir Bernot

(v imenu pokr. odbora SSJ in KDZ.)

Tiskarna bratov Rampret v Krškem.

30.50

Priljubljenost, ki jo uživa „Žika“ bolj in bolj, je najboljšje priporočilo za ta res izvrstni kavin nadomestek. Kakor je bila svojčas Vydrovka dobra znanka v vsaki hiši, pravtako spoznavajo naše gospodinje danes, da je mogoče z „Žiko“ pripraviti tudi brez prave kave okusno kavo, ki je poleg vsega še zelo redilna in popolnoma neškodljiva. Dobiva se povsod. Kjer je nj. se obrnite na naslov: Pražarna Žika v Ljubljani, Rožna dolina.

IVAN KOŠENINA

čevljarški mojster, ima svojo delavnico p. d. pri Kajzarju v Mežici.

Izdeluje solidno in trpežno vsakovrstno obutev po najnovejšem kroju. Priporoča občinstvu, zlasti delavstvu v Mežici, Podpeco in v Heleni, da naročajo obutev pri njem.

Krojaški mojster KAC iz Dravograda

izdeluje obleke po najnovejšem kroju za delavce rudnika Mežica po najnižjih cenah. Vsako plačilo nedeljo sprejema naročila v gostilni Toff v Mežici.

UČITELJSKA TISKARNA

LJUBLJANA, FRANČISKANSKA ULICA ŠTEV. 6
registрована zadruga z omejeno zavezo.

TISKOVINE

ZA ŠOLE, ŽUPANSTVA IN URADE. NAJMODERNEJŠE PLAKATE IN VABILA ZA VESELICE
LETNE ZAKLJUČKE

NAJMODERNEJŠA UREDBA ZA TISKANJE ČASOPISOV, KNJIG, BROŠUR ITD.

Stereotipija

Litografija

„SLOGA“

nakup. in prod. zadruga, r. z. z o. z. v Ljubljani

je začela zopet poslovati. Po sklepu novega načelstva se sprejmejo za člane samo člani SSJ in KDZ.

Sodrugi, pristopajte!

Delež znaša 50 Din, pristopnina 250 Din. Delež se vplača lahko tudi na obroke, toda polne zadrugne pravice daje le polno vplačani delež.

Prihodnji občni zbor „Sloge“ se bo vršil 2. in 3. febr. v Trbovljah o priliki strankinega zbora. Vsak delegat, če je član „Sloge“, prejme lahko od svojih sodrugov, ki ne pridejo osebno v Trbovlje, pooblastilo velja članska knjižica. Vsak dobi člansko knjižico takoj, ko vplača polni delež, ki znaša s pristopnino vred Din 5250. V Trbovljah se bodo izpremenila pravila, da bodo odgovarjala strankinim idejam, potem bomo oddali vsi svoje knjižice tam izvo-

Prodajajte in kupujte

vse samo pri „Slogi“.

Naslov:

Ljubljana, poštni predal 168

ali pa „Naprej“ v Krškem.

Varčujte!

Svoje prihranke pa vlagajte edino le pri „Slogi“, ki jih obrestuje po 10%. Hranilne vloge se izplačujejo kadarkoli, za slučaj kakih zahrbtnih napadov so pa vezane na 3-mesečno odpoved.

Ijnim zaupnikom in ti bodo potem izvršili pravi občni zbor po kongresovih sklepih (občni zbor „Sloge“ se po starih pravilih mora vršiti v Ljubljani). Svoje gospodarstvo bo vodila „Sloga“ javno. Najbrž bomo objavljali tudi imena vseh zadrugnikov. Zato naj nam vsak, kdor iz kakršnihkoli razlogov ne mara biti imenovan, sporoči, da ga vpišemo kot neimenovanega. Čim manj takih tem bolje, k večjemu vsak deseti. Danes objavljamo samo vodstvo:

Točasno načelstvo „Sloge“:

ZVONIMIR BERNOT, pokr. tajnik SSJ in KDZ.
JOSIP PASTOREK, blagajnik ljubljanske kraj. org. SSJ in odbornik ljublj. podr. Saveza grafičnih delavcev.
KAROL KISOVEC, železničar, član načelstva SSJ in KDZ.

Točasno nadzorstvo „Sloge“:

IVAN BARAGA, železničar, član načelstva SSJ in KDZ.
FRANC WARLETZ, član pokr. odbora SSJ in KDZ.
MARTIN UMEK, član nadzorstva SSJ in KDZ.

Za hranilne vloge jamči „Sloga“ v smislu zakona z dne 9. aprila 1873 z vsem svojim imetjem. Če ne bi zadoščal opravični dobiček tekočega leta, rezervni zakladi in zadrugno imetje, se zasežejo zadrugni deleži. Če pa še

to ne bi pokrilo zavez zadruga, se razdelijo daljša plačila na posamezne zadrugnike v razmerju števila in visokosti vplačanih deležev. Potem se zaveza neha (§ 8 pravil).